

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Panthera. Ex eodem Solino. Descriptio LXXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

ELEPHANTVS.

Ex C. Julio, stylo historico.

Descriptio LXXVI.

Elephanti iuxta sensum humanum intellectum habent, memoria polent, syderum seruant disciplinam, Ama itaque crescente gregatim amares petunt, mox aspersi liquore solis exortum motibus, quibus possunt, salutant: deinde in saltus reuertuntur; duo eorum genera sunt, nobiliores indicat magnitudo, minores nothos dicunt; candore dentium intelligitur iuuenta: quorum alter semper in ministerio est, alteri parcuritur, ne hebetatus affiduo repercussu minus vigeat, si fuerit aliquando dimicandum.

Cum venatu premuntur, pariter affligunt utrosque, ut e chore damnato non requirantur, hanc enim sibi causam periculi presentunt, oberant agminatim: natu maxime ducit agmen, etate proximus cogit sequentes. Elumen transitori minimos ante mittunt, ne maiorum ingressus alueum atterant, & profundos depressis vadis gurgites faciant: Venerem ante annos de em sceminae; ante quinque mares nesciunt: biennio eocunt, quinis nec amplius in anno diebus; non prius ad gregarium numerum reuerfi, quam viuis aquis abluantur. Propter sceminas nunquam dimicant, nulla enim nouerunt adulteria, inest illis clementiae bonum, quippe si per defera vagabundum hominem viderint, ductus vsque ad nothas vias praebent, vel si confertis pecoribus occurrerint, itinera sibi blanda, & tacita manu faciunt, ne quod obuium animal interimant. At conflictu fortuito si quando pugnant, non mediocrem habent curam sauciorum, nam fessos, vulneratosque in medium receptant, eum captiuitate venerint in manus hominum, mansuescunt sumpto hordeii succo: maria transmeaturi, naues non prius subeunt, quam de reditu illis sacramentum luatur. Indicos elephantos Mauri timent, & quasi paruitatis suae conscij aspernantur ab ijs videri; non annis decem, ut vulgus, sed biennio, ut Aristoteles definiit, vtero grauescunt, nec amplius, quam semel gignunt, nec plures, quam singulos: viuunt in annos trecentos, impati-

entissimi frigoris truncos edunt, lapides hauriunt, gratissimas in cibatu palmas habent, odorem muris, vel maxime fugiunt. Pabula etiam, quae a musculis contracta sunt, recusant; si quis casu chamæleontem deuorauerit, vermem elephatis veneficum, oleastro sumpto pesti suae medetur: durissimum dorso tergus est, ventri mollius: setarum hirsutiae nul-

TIGRIS.

Ex Solino.

Descriptio LXXVII.

Sed magnis deinde spatijs intercedentibus, Ostia Oxii fluminis Hyrcani habent, gens syliis, aspera, copiosa inmanibus feris, foetaque tigris: quod bestiarum genus insignes maculis notae, & pernicitas nobile reddiderunt: fuluo nitent, hoc fuluum, & nigraeque segmentis internudatum, varietatem apprimè decet, pedum motum nescio pernicitas, an velocitas magis adiuuet, nihil tam longum est, quod non breui penetrant; nihil adeo ante cedit, quod non illico assequantur. At maxime potentia earum probatur, cum matrem curis incitantur: cum catulorum insistant raptoribus; succedant sibi equites, licet, & astu quantumlibet amoliri praedam velint, nisi in praesidio maria fuerint, frustra est ausum omne. Notantur frequentissime, si quando latrones suos asportantes catulos, renauigantes vident, in littore irrita rabie sedare praecipites, velut propriam tarditatem voluntaria castigantes ruina. Pernicitas est celeritatis, velocitas patientissimae fortitudinis.

PANTHERA.

Ex eodem Solino.

Descriptio LXXVIII.

Pantherae quoque numerosae sunt in Hircania; minutis orbiculis superpicatae, ita

Aaaa 3.

vt

vt oculatis ex fuluo circulis, vel cærulea, vel alba distinguatur tergi suppellex. Tradunt odore carum, & contemplatione armata mire affici, atque vbi eas persentiscant, properato conuenite, nec terreti, nisi sola oris toruitate, quam ob causam Pantheræ absconditis capitibus, quæ reliqua sunt spectanda præbent, vt pecuatos greges stupidos, in obrutu populentur secuta vastatione. Sed Hyrcani, vt hominibus intentatum nihil est, frequentius eas veneno, quam ferro necant, Aconito carnes illinunt; atque ita per compita spargunt, semitarum; quæ vbi esæ sunt, fauces earum angina statim obsidentur, ideo gramen *παρδαλιον* illi appellauerunt, sed pantheræ aduersus hoc virus excrementa humana deuorant, & suo apte ingenio pesti resistunt. Lenta illis viuacitas, adeo vt eiectis iterancis mortem diu differant.

CHAMAELEON.

Ex eodem Solino.

Descriptio LXXIX.

PER omnem Asiam Chamæleon plurimus, animal quadrupes, facie quæ lacertæ, nisi crura recta, & longiora ventri iungerentur, proluxa cauda, & eadem ad vertiginem torta, hamati vngues, subtili aduncitate, incessus piger, & ferè idem, qui testudinum motus; corpus asperum, cutem, qualem in crocodilis deprehendimus, subducti oculi, & recessu concauo introrsum recepti, quos nunquam nictatione obnubit. Visum denique non circumlatis pupillis, sed obtutu rigidi orbis intentat. Hiatus eius æternus, ac sine vllius vsus ministerio, quippe cum, neque cibum capiat, neque potu alatur, nec alimento alio, quæ haustu aëris viuat: color varius, & in momento mutabilis: ita vt, cuiuscumque rei se coniuxerit, concolor ei fiat: colores duo sunt, quos fingere non valet, ruber, & candidus, cæteros facillè mentitur. Corpus penè sine carne, vitalia sine liene, nec nisi in corculo pauxillum sanguinis est. Latet hyeme, producitur vere: Imperibilis est coraci, à quo cum interfectus est, victorem suum perimit intemptus: nam si vel modicum ales ex eo comederit, illicò moritur.

Idem, ex Tertull. lib. de pallio.

Est & quadrupes tardigrada, agrestis, & humilis, aspera, testudinem Pacuiianam putas: non est; capit & alia bestiola versiculum de mediocribus oppido, sed nomen grande: Chamæleonem qui audietis, haud ante gnarus, iam timebis aliquid amplius cū leone. At cum ostenderis apud vineam ferme sub pampino totum; ridebis illicò audaciam, & Græciam nominis: quippe nec succus est corpori, qui munitionibus multò licet. Chamæleon pellicula viuat, capitulum statim à dorso: nam deficit ceruix. Itaque durum reflecti, sed circumspectu emissitij ocelli, imò luminis puncta vertiginant. Hebes, fessus vix se à terra suspendit: molitur incessum stupè, & promouet, gradum magis demonstrat, quam explicat, ieiunus scilicet semper, & indefectus: oscitans vespicit, follicans ruminat, de vento cibus: Tamen & chamæleon mutare totus, nec aliud valet. Nam cum illi coloris proprietates vna sit, quid accessit inde suffunditur. Hoc soli chamæleonti datum, quod vulgo dictum est de corio suo ludere.

CAMELVS.

Expreslus ex Oppiano.

Descriptio LXXX.

PRÆclarum, mite, domesticum est Camelorum genus hominibus ad circummuchenda onera perquam familiare. Corpus illi supra cæterorum animantium speciem procerum, & punctis interstincto tergo maculosum, caput cæteroqui amplum paulatim ad verticem gracilescit, ex eo geminæ cornuum species emergunt, supra verò tempora secundum aures, duo molliter consurgunt apices, in ore lacteus prominet numerosa serie dentium nitore, oculi iucundissima luminis face scintillant; terga lata, & insigni colliculo protuberantia, crurum non æqualis mensura, postici enim pedes anterioribus minores, ex quo nonnihil claudicare videtur. Cauda talis est, qualis ceruus, aut damis esset, summis à ter-

Oppian. de venat. lib. 2.